

TÜRKİYEDE KÖYLÜLÜK SORUNU

56 yıllık geçmişi olan Türkiye sosyalist hareketine baktığımız zaman; özellikle köylülük sorununun çok irdelendiği ve değişik çözümler getirildiği görülmüştür. Değişik çözümlerin olması, ülkemizdeki küçük-burjuva sınıfının nicelikce kabarık olması nedeniyle, sosyalist hareketin bu sınıfın ideolojik etkenliğini her zaman bağrında taşımasıdır. Bu ideolojik etkenlik sosyalist harekette devamlı olarak anarşizm, köylü kuyrukçuluğu, cuntacılık gibi sapmaların çıkmasının nedenlerinden biri olmuştur.

Bunun için Türkiye sosyalist hareketin sistemli bir yapıya oturmasını sağlayacak etmenlerden biri olan küçük-burjuva sınıfının özellikle köylülük tabakasının doğru bir tahlilini yapılarak çözümleriyle birlikte iyibir şekildedir tutulması gerekir. İşte bu yüzden sosyalist partilerimiz tarım sorununda çözüm getirirken çok dikkatli hareket etmeleri gerekir. Fakat 1950-1975 yılları arasında kurulan sosyalist partilerinin tarım programlarına baktığımız zaman karşımıza devamlı olarak küçük-burjuvazının etkenlerini taşıdığını görmekteyiz.

Biz, burada 1950-1975 arası kurulan tüm sosyalist partilerin tarım programlarını eleştirecek değiliz. Çünkü TİP, Vatan partisi ve TEP'nin tarım programlarının ne dek yanlış olduğunu asgari sosyalizm bilen arkadaşlar tarafından görülebilir. Biz burada TSİP'nin tarım programını tekrar irdelemek ve TSİP İzmir il örgütüne TSİP MYK'nun vermiş olduğu cevabı eleştireceğiz.

TSİP tarım programının eleştirisinden uzak olan arkadaşlarımızın soruna doğru yaklaşımlarını sağlamak için İzmir il merkezinin eleştirisi ve buna TSİP MYK'nın verdiği cevapların ana kısımlarını kısaca verelim.

TSİP İzmir il örgütü olarak tarım programında şu bölümlerin yanlış olduğunu söylemekteyiz.

"Dağıtılan toprakların devredilmesi, satılması, ipotek edilmesi mümkün olmayacak, mi ras yolu ile bölünmeden intikali kanunlar dahilinde de mümkün ~~ki~~ olabilecektir." 1

"Toprak dağıtımına tabi olacak topraklar her bölge ve her ayrı tür tarım için ayrı ayrı tesbit edilecek tavan sınırı aşan ağa toprakları, hazine toprakları ve her türlü işlenmeyen topraklardır." 2

"...Tavan sınırı her bölgede bir çiftçi ailesini geçindirecek toprak olacak ve en elverişsiz topraklar bile 500 dönümü aşmayacaktır." 3

Tüm bu noktalara TSİP MYK'nın verdiği cevapları kısaca özetleyecek olur-

sak:

"Sorun gelir mülki yetin tümüyle ortadan kaldırılıp kaldırılmayacağına dayanır. Hiç bir demokratik devrim programında, mülkiyetin tümüyle kaldırılacağına rastlanmamıştır... Mülkiyet ilişkilerinin düzenlenmesinde 500 dönüm üzerinde ki toprakların millileştirilmesi esas alınmıştır. Burada her çeşitten toprak sahiplerine ~~verilecek~~ değeri liriken ağa toprakları denmesi bir yanlış anlamaya yol açmış olabilir. Ve kendisi ne ağa denilip 500 dönümden az toprağı olanlarda olsa, elbetteki bunların topraklarına ~~ne~~ ilişilmeyecektir. ...Ağaların ve zengin köylülerin topraklarını koruyup koruyamayacaklarına gelince, toprakların millileştirilmesine rağmen ağalık nüfusunun bir süre yaşadığı tüm devrimlerden sonra yaşadığı bir gerçektir." 4

Gerek İzmir il Örgütünün eleştirisini, ve TSİP MYK'nın cevabını kısaca aktardık. Bu aktarmalardan anlaşıldığı gibi eleştiriler iki ana nokta üzerinde toplanmaktadır.

- 1- Dağıtılan ~~xxx~~ toprakların mülkiyet altına alınması;
  - 2- Ağalık müessesesinin kalması ve 500 dönüm sorunu.
- Şimdi bu ana noktaları tek tek ele alalım:

1- DAĞITILAN TOPRAKLARIN MÜLKİYET ALTINA ALINMASI SORUNU:

İlk önce dağıtılan toprakların mülkiyet altına alınması eksiklik veya tamamlanması gereken bir şey değildir. İdeolojik olarak sapmayı içeren bir durumdur. Böyle bir durumun bizim gibi ülkeler de sosyalist partilerde yansımaları tesadüfî bir olay değildir. Çünkü 56 yıllık sosyalist hareket devamlı olarak

küçük burjuva ideolojisi tarafından etkilenmesi nedenidir. Mülkiyet altına alınma sorunu neden ideolojik bir sapmadır? Bunun bir ideolojik bir sapma olduğunu LENİN'in Polanya sosyalist partisinin asgari programını eleştirirken şöyle koymaktadır:

"... böylece halka mal edilen işlenebilir topraklar ve otlaklar parçalar halinde bölünmeli ve topraksız, yada toprağı yetmeyen köylüye uzun vadeli, teminatlı icar sözleşmeleriyle dağıtılmalıdır"

Güzel değil mi? kendisini sosyalist olarak niteleyen bir parti "tarım reformunun bütünlüğü ve sonuçlandırılması olarak toplumun sosyalist örgütlenmesi yerine, hiç bir işe yaramayan bir küçük burjuva utopyası sunuyor... Ama bizim çabalarımızın 'sonuca'landırılması' ve 'sonuç'u ancak sosyalist bir üretim olabilir-küçük köylü üretimi değil-meta üretimi düzeninde, kapitalist düzende, küçük çiftçilerin tarlalarını 'teminat altına alacağını' iddia etmek, gerici bir küçük-burjuva utopyası olur, başkibir şey değil"(5)

LENİN'in PSP programının eleştirdiği bu kısımdan anlaşıldığı gibi dağıtılan toprakların mülkiyetinin teminat altına alınması anti-marksist bir tavır olduğu gibi, aynı zamanda mülkiyet içgüdüsünü okşamaya okşanılmaktadır. Bu durumda LENİN'in dediği gibi "... herhangi bir sosyalistin hiç bir şekilde 'köylü yığınlarının mülkiyet içgüdüsünü okşamaya hakkı olmayacaktır"(6)

Lenin'in koymuş olduğu bu ilkeler ışığında TSİP programının ve MYK'nin toprak meselesi konusunda cevabını inceleyelim; TSİP programındaki şu bölümde "..... bölünmesi mümkün olmayacak miras yoluyla bölünmeden intikali kanunlar dahilinde mümkün olabilecek" denilerek dağıtılan toprakların mülkiyet altına alınması önerilmektedir. Bu açıkca mülkiyet içgüdüsünü okşamaktan başka bir şey değildir. TSİP MYK bu duruma cevap olarak şöyle denilmektedir "öte yandan da 'kanunlar dahilinde' denilerek bu intikalın nasıl olacağı yani sosyalist mülkiyeti geçici olarak kolaylaştırarak hangi ilkeler tabi olacağı belirtilmek istenmiştir."(7)

MYK'nın bizim "mülkiyet hakkı teminat altına alınıyor" şeklindeki ithamımıza cevap teşkil etmiyor. Hatta meseleyi daha karmaşık hale getirmekten başka bir işe yaramıyor. Eğer, TSİP MYK arkadaşlar "kanunlar dahilinde" diye bahsettikleri şey dağıtılan toprakların mülkiyet hakkı verilmeyeceğini kastediyorlarsa o zaman, mesele halledilmiş olur.. Fakat, verilen cevaplardan bunu çıkarmak falci olmak gerekir. Hatta sorunu başka kanala aktararak bizim önerdiğimiz "kullanma hakkı" teriminden demokratik halk devriminde toprakta tüm mülkiyeti inkar ediliyor. diye bir yargıya varmaktadır. Bu sonuca nasıl varıldığı bizce bir türlü anlaşılmamıştır. Çünkü, İzmir İl Örgütünün bu konudaki eleştirisi iyice incelenecek olursa, orada, demokratik halk iktidarı döneminde dağıtılan topraklara mülkiyet hakkı tanınmasının anti-marksist olduğunu, yoksa yoksul köylü ile orta köylünün elinde bulundurduğu topraklara el konulsun ve onlara da mülkiyet hakkı tanınmasın diye bir cümlecik veya kelime bulamazlar. Fakat, TSİP MYK "sorun gelir, mülkiyetin tümüyle ortadan kaldırılıp kaldırılmayacağına dayanır, hiçbir demokratik devrim programında, mülkiyetin tümüyle ortadan kaldırılacağına rastlanmamıştır" demekle eleştiride söylenmeyen bir şeyi varsayım yaparak bizim, "sol sapma" olduğumuza ideolojik bir kılıf hazırlamak istemektedir.

2-AĞALIK MÜESSESESİNİN KALKMASI VE 500 DÖNÜMLÜK SORUNU:

Ağalık müessesesinin TSİP programında, "tavan sınırı aşan ağa toprakları" denilmekle bu müessesenin kalacağı anlaşılmaktadır. şeklindeki yapılan eleştiriye MYK'nın cevabı şu şekilde olmaktadır: "... TSİP programı, baskı ve sömürünün temelini oluşturan mülkiyet ilişkilerinin düzenlenmesini esas almış ve sosyal biçimlenme konusunda da kırık köylerdeki halk teşkilatlanması için yeterli kadar açıklık getirilmiştir"(8) aynı şekilde Ankara teşkilat toplantısında Genel Sekreter Yalçın YUSUFOĞLU arkadaş bu soruya "programın kalkınma ve gerekçe bölümlerinde mülksüzleşme açıkça yazılmış, burada bir kelimeyi cımbızla alıp eleştirmek doğru değildir" şeklinde cevap vermiştir. İlk önce bir programın kendi içinde tutarlı olması gerekmektedir. Yani, hem programın genel kısmında mülksüzleşmeye uğrayacak sınıflar ve tabakalar arasında sayılacak, hem de programın somuta indirilen kısmında o müessesenin demokratik halk iktidarı döneminde kalacağından söz edilecek. O zaman, TSİP üyeleri tarafından hangisinin kabul edilmesi gerektiği meselesi bitirilmeye gündeme gelir. Doğru olan, ağalık meselesinin mülksüzleşmesi söz konusu olduğuna göre birinci öneri kabul edilir. Ama MYK'nın ikinci öneriden doğru olduğunu söylemek istiyorsa o zaman başka durumlar ortaya çıkar.

İkinci meseleye gelince, 500 dönümden az toprağı olan kimselere ağa toprakları denilmesinin yanlış anlama olabileceğı ve kendisine ağa denilip de 500 dönümden az toprakları olanların, topraklarına dokunulmayacak denilmekte, yani, ağa topraklarından kasıt halk tarafından 500 dönümden az toprağı olanlardan bazılarına ağa denildiğı için burada ağa toprakları denilmiş sayıldığı anlaşılmalıdır. Bu durum bir yanlıştan kaçarken diğeri bir yanlışla varmaktadır. Çünkü, marksistler ülkenin sınıf ve tabakalarını tahlil ederken ve isimlendirirken, üretimdeki yerini ve ilişkilerine göre yapar, hiçbir zaman subjektif laflarıyla değil.

Buraya kadar olan kısmı özetleyecek olursak, TSİP programının tarım bölümündeki ideolojik hataların yanlışlığı eleştirilmiş, ve eleştiriye MYK tarafından verilen cevaplarla hataların aynen savunulması, bu konudaki ideolojik mücadelemiz ~~ya~~ halen hayatiniyetini korumakta ve hatta, daha da önem kazanmıştır. Biz, yine usanmadan, bıkmadan, sosyalist partinin tarım programının nasıl olması gerektiğini savunacağız... Özellikle, Türkiye gibi ülkelerde, tarım sorununun önemi bu konunun hayatiniyetini daha da artırmaktadır. Genel hatlarıyla, tarım programının şunları içermesi gerekmektedir:

1- İşçi olarak istihdam edilmeyen, yoksul köylüye ve topraksız köylüye toprak dağıtım yapılar, (yanlız burada dikkat edilecek iki nokta vardır. Birincisi, Türkiye'de genel olarak bir toprak reformu yapılması, şu andaki eldeki veriler bakımından kanıtlanması zordur. Fakat, temel ilke olarak prekapitalist ilişkilerin bu lunduğı yerlerde toprak reformu yapılması gerekli olduğu kabul edilir. İkincisi, yoksul köylü ve topraksız köylülere verilecek toprakların tasarruf hakkı tanınır.)

2- Dağıtılan topraklar, üretim ve tüketim kooperatifleri halinde birleşmesi sağlanır, bunun dışında kalan orta köylünün bu kooperatiflere girmesi için özendirme tedbirleri ve ekonomik zorlama tedbirleri alınır,

3- Büyük kapitalist çiftlikler D. Ü. Çiftlikleri hiçbir şekilde dağıtılmaz, kamulaştırılır ve çalışanlar tarafından idare edilmesi için komite kurulur. Böylece ~~tarımda olduğu~~ sanayide olduğu gibi tarımda da sosyalist ekonomik ilişkilerin temeli atılmış olur.

Biz bu programla köylünün taleplerini dile getirmemizin yanısıra, tarım proletaryasına Lenin'in dediğı şu sözleri devamlı olarak söyleyerek, ~~onların sloganı~~ onların sloganı olmasını sağlayarak, bu slogan bizi küçük burjuva hayallerinden kurtararak sosyalist hedefimizi açık seçik gösterecektir.

"Bütün, gücünle şimdi, gerçekleştirmeye çalıştığın en köklü köyü zaferi bile, seni yoksulluktan kurtarmayacaktır. Sen bu yoksulluktan, ancak bütün proletaryanın- hem tarım hem sanayi proletaryasının- burjuvaziye karşı zaferiyle ve sosyalist bir toplumun kurulmasıyla kurtulabileceksin!" (9)

- (1) TSİP tüzük ve programı, s. 50.
- (2) Aynı kitap, s. 50
- (3) Aynı kitap, s. 50.
- (4) TSİP MYK'nın İzmir İl örgütüne cevabı I7-I8
- (5) İşçi Köylü İttifakı, Sol yay. 2. baskı, s. I03
- (6) "" "" "" "" "" s. 99
- (7) TSİP MYK'nın İzmir İl Örg. cevabı, s. I7.
- (8) Aynı yazı, s. I7
- (9) İşçi Köyü İttifakı, 2. baskı, Sol yay. s. I05